

GŁOS LUBAWSKI

POLSKO-KATOLICKA GAZETA BEZPARTYJNA NA POWIAT LUBAWSKI I OKOLICE

Wychodzi trzy razy tygodniowo: we wtorek, czwartek i sobotę.

Przedpłata: miesięczna wynosi 80 groszy z doręczeniem 1 złoty.
kwartalna wynosi 2,40 zł. z doręczeniem 8,00 zł.

W wypadkach nieprzewidzianych spowodowanych siłą wyższą (przeszkód w zakładzie, złożenia pracy i t.p.) abonent nie ma prawa żądania niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia: za ogłoszenie od wiersza 1 mm. na str. 6-lin. 15 gr.
na str. 2-lin. 50 gr., ogłoszenia drobne słowo 20 gr.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Telefon Nr. 59. Konto czekowe P. K. O. Nr. 145266.

Członkami drukarni B. Miroszewskiego w Nowemmieście n. Drw.

Rok VI.

Nowe Miasto Lubawskie, wtorek, 8 czerwca 1937 r.

Nr. 65

15 lat przymierza polsko-rumuńskiego.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej składa oficjalną wizytę królowi Rumunii Karolowi II w Bukareszcie i Sinaja, letniej rezydencji królewskiej. Przed piętnastu niemal laty, bo w dniu 12-ym września 1922 roku składał królowi Rumunii, Ferdynandowi I, wizytę oficjalną w Sinaja Naczelnik Państwa Marszałek Józef Piłsudski.

W rzeczywistości politycznej i w uczuciach obu narodów — polskiego i rumuńskiego — te dwie wizyty, dwa wielkiej doniosłości akty państwowe związane są mocną więzią wzajemnej współzależności.

Pierwsza polska wizyta państwowa w Rumunii doszła do skutku po podpisaniu przez Polskę i Rumunię układu sprzymierzonego polityczno-wojskowego i miała na celu podkreślenie istniejących w obu krajach wzajemnych uczuć przyjaźni i głęboko ugruntowanego przekonania o konieczności współpracy obu państw na szlaku bałtycko-czarnomorskim.

Marszałek Józef Piłsudski, któremu towarzyszył ówczesny minister spraw zagranicznych, a późniejszy Prezydent Rzeczypospolitej inż. Gabriel Narutowicz, spędził w Rumunii kilka dni w Sinaja i następnie na manewrach wojskowych w Predealu, stale w towarzystwie króla Ferdynanda I. Na pożegnalnym obiedzie w pałacu królewskim, odpowiadając na toast króla Rumunii powiedział Pierwszy Marszałek Polski m. in.: „...ogniwem, łączącym Polskę z Rumunią jest to, że oba te kraje wyszły z okresu wielkiej udręki światowej, Rumunia — zjednoczoną, a Polska — zmartwychwstałą i że są one żywym wcieleniem zwycięstwa prawa, zwycięstwa sprawiedliwości. Z tego podobieństwa naszych dróg niedawnej przeszłości wynika, jako skutek logiczny wspólna droga w teraźniejszości — nie wątpię — i w przyszłości poprowadzi na drogę wspólnych losów oba nasze narody, związane zarówno w dziedzinie swych potrzeb i interesów, jako też w jednym uwielbieniu wolności, prawa i pokoju”.

Trwałość i siła sojuszu polsko-rumuńskiego stanowią jeden z najbardziej pozytywnych czynników stabilizacji w nietrwałym, rwącym się nicią sztytem układzie stosunków powojennych w Europie.

Wymiana wizyt międzynarodowych dawno już straciła charakter czczych reprezentacyjnych uroczystości. Już od lat wzajemne odwiedziny czy to szefów państw, czy kierowników polityki zagranicznej, wybitnych wojskowych, finansistów, uczonych itd. stały się nowym, cennym narzędziem polityki porozumienia i współpracy pomiędzy narodami. Ostatnia seria wizyt polsko-rumuńskich, że wliczymy odwiedzin ministra spraw zagranicznych Antoniescu w Warszawie i ministra J. Becka w Bukareszcie, dalej wymiana wizyt pomiędzy szefami sztabów obu armii, szefami obu instytucji emisyjnych i in. — to dowody stale postępującego zbliżenia polsko-rumuńskiego we wszystkich dziedzinach życia, zarówno politycznego, jak gospodarczego i naukowego. Ukoronowaniem tej wymiany odwiedzin są właśnie wizyty Prezydenta Rzeczypospolitej w Bukareszcie i zapowiadana rewizyta króla Karola II w Warszawie.

Przyjaźń i współpraca polsko-rumuńska na przestrzeni ostatnich lat piętnastu wytrzymały wszelkie próby podważenia lub choćby nadwątlenia ich tylko. Zdrowy instynkt obu narodów wskazuje im konieczność dalszego marszu po wspólnej drodze. Manifestacje bukareszteńskie ku czci Głowy Państwa Polskiego i uczucia, z jakimi przyjmuje te dowody przyjaźni Polska dowodzą, że układ stosunków polsko-rumuńskich, któremu patronuje pamięć Wielkiego Marszałka i króla Ferdynanda I, trwa niezmiennie w formie ustalonej przez jego twórców.

Sejm pracuje. - 700.000 zł dla powodzian.

W piątek odbyło się drugie z kolei w bieżącej sesji nadzwyczajnej posiedzenie Sejmu. Sprawy, które znalazły się na pierwszych punktach porządku obrad nie wywołały żadnego w izbie zainteresowania i przeszły bez dyskusji.

Na wstępie Izba odesłała w pierwszym czytaniu do komisji projekt ustawy o kredycie dodatkowym w wysokości 700.000 złotych na pomoc dla gospodarstw dotkniętych klęskami żywiołowymi.

Zbędny import.

Następnie Izba bez dyskusji przyjęła 11 projektów ustaw ratyfikacyjnych. Przy ratyfikacji ustawy o porozumieniu celnym Polski z Anglią, dotyczącym clenia opon pneumatycznych do kół pojazdów konnych, poseł gen. Zeligowski zapytał, dlaczego nie możemy opon tych robić u siebie, a importujemy z zagranicy. Takie opony n.p. w Wilnie są już od lat 15. Ponieważ pytanie to padło po przyjęciu przez Sejm ustawy, p. marszałek oświadczył, że kwestia ta mogła być poruszana tylko w formie interpelacji.

Zamrożone w Niemczech należności.

Poza tym przy rozpatrywaniu ustawy ratyfikacyjnej, przedłużającej umowę gospodarczą polsko-niemiecką poseł Sommerstein zapytał, w jakim stopniu odmrożone są nasze należności w Rzeszy niemieckiej. Na pytanie to sprawozdawca poseł Sikorski oświadczył: „Zamrożenia są przedmiotem oddzielnej umowy, która obecnie znajduje się w toku realizacji. Sumy zamrożone zmniejszają się”.

Po przyjęciu z jedną drobną zmianą ustawy o stosowaniu zasady nieinterwencji w sprawy wewnętrzne Hiszpanii. Sejm rozpatrzył 3 projekty ustaw o kredytach dodatkowych.

Zale emerytów.

Projekt ustawy o kredytach dodatkowych na r. 1936/37 przewiduje zwiększenie wydatków o 500.000 zł w celu zwiększenia personelu dla

wyrobień zaległości egzekucyjnych oraz wydatek 5200.000 na emerytury. Referent pos. Wagner wyjaśnił, suma 3.200.000 zł na emerytury stanowi zaledwie jeden proc. z ułamkiem preliminowanych wydatków na ten cel w ogóle. Nie jest to więc poważne przekroczenie, zwłaszcza, że przyrost emerytów w ostatnim roku jest stosunkowo mniejszy i wynosi tylko 2.279 cywilnych i około 900 wojskowych emerytów. Komisja kredyt na emerytury zmniejszyła o milion zł.

Pos. Bogusz w imieniu grupy regionalnej krakowskich stwierdził z rozgoryczeniem, iż na porządku obrad sesji nadzwyczajnej nie znalazła się nowela pos. Ostafina regulująca sprawę emerytów zaborezych, uchwalona jednoznacznie przez Sejm w poprzedniej sesji.

Już pół roku mija — mówił — jak poważnej grupie obywateli wyrządzono wielką krzywdę. A tymczasem czas nagli, bo ci tak niesłusznie zwani emeryci zaborezy to przeważnie ludzie starzy i biedni, a koszt utrzymania rośnie.

P. premier gen. Składkowski — Ostatnio się obniżył.

Ustawę tę w głosowaniu Sejm przyjął w obu czytaniach.

Władze samorządowe stolicy.

Po uchwaleniu ustawy o kredytach dodatkowych, Sejm wysłuchał sprawozdania posła Kroebła o przedłużeniu do d. 1 lipca 1938 r. urzędowania tymczasowych organów ustrojowych m. stoł. Warszawy. Referent wniósł o przyjęcie tego projektu wraz z następującą rezolucją:

„Sejm, uznając za pilną sprawę nadania m. stoł. Warszawie odrębnego prawa ustrojowego, wzywa Rząd do wniesienia do Sejmu projektu ustawy o samorządzie stolicy niezwłocznie po otwarciu najbliższej sesji zwyczajnej.”

„Kobieta Polka weszła w niepodległą Polskę z wielkimi, szlachetnymi i pięknymi tradycjami”

Marszałek Smigły-Rydz przemawiał do Rodziny Wojskowej.

Podczas wolnego zjazdu Rodziny Wojskowej który się odbył w Warszawie, przemówił do zebranych p. Marszałek Smigły-Rydz, który m. in. oświadczył:

„Bardzo mi przykro, że mogę tylko w ciągu kilku chwil być obecny w czasie zjazdu. Obowiązki nie pozwalają mi na dłuższe pozostanie, Rzeczą prostą, z chwilą, kiedy przyszedłem to nie pewno nie potrafię opzeć się pokusie, aby nie wypowiedzieć do pań kilka słów, aby nie złożyć życzeń i w pracach zjazdu i wcał kształcie prac szanownych pań. O ile chodzi o cele i zadania pracy Rodziny Wojskowej to one zostały tak głęboko i przewidująco ujęte przez Marszałka Piłsudskiego waszego założyciela, naszego Wodza i Twórcy Polski dzisiejszej, że w tej dziedzinie program jest na dłuższy czas dla prasy ustalony. Chodzi tylko o stosowanie go i sądząc, że w tej interwencji zadań i celów napewno panie znajdą właściwą drogę kierując się właściwym wam kobiecym polskim sercem. Kobieta Polka weszła w niepodległą Polskę z wielkimi, szlachetnymi i pięknymi tradycjami. Potrafiła ona nie tylko mężnie z wielkością duszy stać obok mężczyzny w jego trudzie wielkim pracy dla Polski, ale potrafiła niejednokrotnie tam, gdzie mężczyzna w swej zimnej rachubie, w kalkulacji zimnej ustawał, gdzie wydawało mu się że nie ma możliwości, ona potrafiła swym instyktem, dającym jej wyższość nad mężczyzną w tym wypadku

wybrać właściwą drogę — drogę honoru, właściwą drogę — drogę wielkości. Panie — głęboko jestem — mając nie tylko te tradycyjne serce Polki, ale poza tym będąc Polkami, należącymi do Rodziny Wojskowej, mają napewno w dwójnasób silniej bijące serce, tak, że głęboko jestem przekonany, że praca wasza potrafi zawsze stać się żorjontowaną i znaleźć odpowiednie środki do realizacji”.

W Gdyni praca nie ustaje

9 milionów zł wydano na inwestycje w ub. r. 1800 robotników pracuje już w sezonie bieżącym

Wydatki miasta Gdyni za rok 1936/37 wynosiły ogółem — 17,723,000 zł., w czym wydatki zwyczajne 6 974.000 zł., a wydatki nadzwyczajne czyli inwestycyjne 9.749.000 zł.

W stosunku do roku poprzedniego wydatki wzrosły o 7 milionów zł., z czego 6 i pół miliona zostało użyte na inwestycje.

Dochody zwyczajne stanowią 8 milionów 653 tysięcy zł. w tym blisko 4 miliony zł stanowią dotacja Skarbu Państwa na pokrycie zobowiązań. Dochody nadzwyczajne wynosiły 8.996.000 zł.

Stwierdza to o realności budżetów, opracowanych przez zarząd miejski.

W sezonie bieżącym tempo robót nie jest mniejsze.

W dniu 1 czerwca stan zatrudnienia na tych robotach wynosił 1811 robotników, poza stałe zatrudnionymi pracownikami miejskimi.

Przy budowie rzeźni pracuje obecnie 141 robotników, przy hali targowej 133, przy robotach drogowych 638, zakład wodociągów i kanalizacji zatrudnia 464, towarzystwo budowy osiedli 163, budowa łazienek w Orłowie 44 robotników.

Gen. Mola zginął w katastrofie lotniczej wraz z 5 oficerami

BERLIN. Niemieckie biuro informacyjne donosi o śmierci gen. Mola.

Dowódcą północnej armii powstańczej gen. Emilio Mola odbywał lot wywiadowczy nad frontem baskijskim z adiutantem, z dwoma oficerami sztabu generalnego i dwoma pilotami. Samotot dostał się w gęstą mgłę, która stała się przyczyną katastrofy. Zginęła cała załoga samolotu.

Wiadomość ta wywołała w Berlinie przynębiające wrażenie.

Samolot gen. Mola, którym dowódca frontu północnego podążał do Valladolid, spadł w pobliżu Briwiesca. Generał zginął w katastrofie. Zwłoki, zniekształcone w straszny sposób, nie możliwe do rozpoznania, znaleziono w odległości 25 mtr. od szczątków samolotu. Rozpoznano je po uniformie i płaszczu generała. Wszyscy inni pasażerowie samolotu również zginęli. Przyczyną katastrofy, jak twierdzi korespondent Havasa, nie są jeszcze znane.

Pancernik „Deutschland“ zbombardowała Moskwa

Rewelacyjne doniesienie tygodnika francuskiego.

PARYZ. Prawicowy i antykomunistyczny tygodnik „Gringoire“ ogłasza rewelacje, oskarżające Moskwę o spowodowanie ataku lotniczego na pancernik niemiecki „Deutschland“.

„Gringoire“ twierdzi, że atak ten był uplanowany i przytacza na poparcie tego twierdzenia następujące uzyskane przez siebie szczegóły:

W waleńskiej bazie lotniczej — pisał „Gringoire“ — są stacjonowane eskadry lotnicze sowieckie, niezależnie całkowicie od dowództwa wojskowego hiszpańskiego. Komendantem tych eskadr jest oficer sowiecki płk. Tigorow. 28 maja w przeddzień ataku na pancernik „Deutschland“ płk. Tigorow otrzymał z Moskwy depeszę szyfrowaną, po czym zwołał natychmiast odprawę, w której wzięło udział 18 wyższych oficerów lotników z podległych mu eskadr. W wyniku tej konferencji 6 samolotów otrzymało rozkaz, by pozostawały w pogotowiu do wykonania specjalnej misji. Następnego dnia 29 maja samoloty te w grupkach po dwa dokonały szeregu lotów wzdłuż wybrzeży, nie komunikując hiszpańskiemu dowództwu wojskowemu żadnych szczegółów i danych o tej swojej aktywności. Wieczorem dwa z tych samych samolotów dokonały ataku na „Deutschland“.

„Gringoire“, twierdzi, że posiada nawet nazwiska lotników, którzy prowadzili te samoloty i przytacza, że jednym z samolotów dowodził lotnik Wasyl Schmidt, drugim zaś kpt. Anton Grigorin.

Marszałek Tuchaczewski aresztowany

Ostateczny upadek wodza wyprawy na Warszawę w 1920 roku

Wedle wiadomości z absolutnie pewnego źródła, marszałek Tuchaczewski został aresztowany.

Teraz dopiero okazuje się, że został aresztowany przed 5 dniami, fakt ten jednak jeszcze dotychczas nie został oficjalnie ujawniony przez władze sowieckie.

Tuchaczewski widział swój nieuchronny upadek, obawiał się aresztowania lada moment i jak ustalono zbyt gorliwie starał się o wyjazd na koronację do Londynu w charakterze reprezentanta rządu sowieckiego, aby stamtąd więcej do Sowieków nie powrócić. W ostatniej chwili jednak Stalin zmienił decyzję i Tuchaczewskiego wyłączył ze składu delegacji sowieckiej.

8000 rolników i 4000 górników wyjedzie do Francji i Belgii.

W ostatnich dwóch miesiącach wzmożła się znacznie emigracja robotników rolnych do Francji.

W kwietniu wyjechało z punktu koncentracyjnego 11 partyj po 600 osób, w maju zaś 10 partyj. Emigranci rekrutują się z małorolnych i wyjeżdżają na imienne wezwania rodzin lub właścicieli gospodarstw. W czerwcu wyjedzie dalszych 9 partyj. Ogółem wyjechało dotąd 11.840 osób.

Zapotrzebowania na robotników napływają dalej i należy przypuszczać, że wyjedzie jeszcze około 8.000 osób

Obecnie przechodzą również zapotrzebowania na górników do kopalni rudy. Pierwsza partia w liczbie 150 osób wyjeżdża 12 bm. następna — w liczbie 450 górników — wyjedzie w drugiej połowie bm.

Prowadzone są również pertraktacje w sprawie wyjazdu do Francji 2.000 górników którzy mają się rekrutować z reemigrantów.

Od dwóch tygodni prowadzone są także rozmowy w sprawie wyjazdu 1.600 górników do Belgii. Emigranci werbowani są przeważnie z terenu Zagłębia Dąbrowskiego.

Kongres Chrystusa - Króla zgrupował wszystkie organizacje katolickie

W czasie międzynarodowego kongresu Chrystusa Króla, który odbędzie się w dniach 28 i 29 bm. w Poznaniu nastąpi otwarcie XVII Zjazdu Katolickiego, w którym wezmą udział liczni uczestnicy z całej Polski. Otwarcie zjazdu odbędzie się dnia 28 bm. w hali reprezentacyjnej Targów Poznańskich.

Zjazd otworzy ks. kardynał Hlond, poczym wygłoszone zostaną referaty prof. U.P. dr. Tymienieckiego, ks. dr. Ciemienieckiego, adw. Dziembowskiego i innych.

W ramach zjazdu obradować będzie również zgromadzenie młodej inteligencji, na którym zostanie wygłoszony referat francuski o słubowaniach częstochowskich oraz odczyt polski pt. „Przez odrodzenie katolicyzmu do odrodzenia państw i społeczeństw“.

Ponad to na ten sam dzień został wyznaczony zlot Katolickiego Stow. Młodzieży męsk. z okazji 20-lecia organizacji.

Wreszcie na zakończenie odbędzie się konferencja działaczy ruchu charytatywnego z całej Polski.

Owacje Węgier dla Ministra Rzeczypospolitej.

BUDAPESZT. Minister W. R. i O P. profesor W. Świętosławski po uroczystym złożeniu wieńca pod pomnikiem Nieznanego Żołnierza w Budapeszcie odwiedził w towarzystwie min. Homana gmach parlamentu. W chwili wchodzenia do loży dyplomatycznej w sali obrad przemawiał przewodniczący partii drobnych rolników Eckhardt.

Posel Eckhardt, spozstrzegłszy min. Świętosławskiego, przerwał swe przemówienie i zwróciwszy się w jego stronę w pełnych serdeczności słowach wyraził radość, że może pozdrowić ministra oświaty R. P. w imieniu Izby Posłów. Podkreślił on, że właśnie przed chwilą przemawiał o przyjaźni polsko-węgierskiej, której wyrazem jest również i obecna wizyta polskiego ministra. Przemówienie posła Eckhardta wysłuchali posłowie stojąc, przy czym zgotowano min. Świętosławskiemu serdeczną owację.

Bezrobocie wśród nauczycieli przestanie istnieć.

WARSZAWA. W dniu 3 bm. odbył się w Ministerstwie WR. i OP. zjazd naczelników biur personalnych z kuratorów okręgów szkolnych, poświęcony postępowaniu przy zatrudnieniu nowych kandydatów do stanu nauczycielskiego w związku przyznaniem na rok bieżący nowych etatów dla szkolnictwa powsz. w liczbie 4000.

W toku całodziennych narad dokonano ogólnego podziału liczbowego oczekujących na posady kandydatów pomiędzy poszczególne okręgi.

Wobec obsadzenia nowych etatów w okręgach wschodnich i centralnych kwestia bezrobocia wśród nauczycieli przestała istnieć i okręgi te wehłona obecnie poważną liczbę kandydatów do zawodu nauczycielskiego z okręgów krakowskiego, — lwowskiego i poznańskiego z których około 1500 kandydatów odejdzie do innych okręgów, przede wszystkim wschodnich.

Sejm bez profesorów.

W „Kurjerze Warszawskim“ prof. Stanisław Stroński zwraca uwagę na pewien szczegół, który wyszedł na jaw na tle znanych kłopotów komisji oświatowej Sejmu, w związku z nowelą do ustawy o szkołach akademickich:

„Przy tej sposobności spostrzeżono, że w Sejmie obecnym niema ani jednego profesora szkoły akademickiej. Jest to osobliwością wielce niepospolitą. Celem ułatwienia obecności profesorów szkół wyższych w ciałach ustawodawczych liczne konstytucje oddawna zawierały postanowienie wyjątkowe, upoważniające profesorów do piastowania mandatu i jednocześnie sprawowania obowiązków na swym zwykłym stanowisku. Także konstytucja obecna Rzplitej z 23 kwietnia 1935 r. w art. 43 w połączeniu z art. 84 ustawy wyborczej z 8 lipca 1935 r. zachowała ten przywilej dla profesorów szkół akademickich. Ale z wyborów na podstawie tej ustawy nie wszedł do Sejmu obecnego ani jeden profesor szkoły wyższej wogóle i w szczególności akademickiej“.

Prawo do renty wdowiej.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyjaśnił, że prawo do renty wdowiej przypadkowej nie przysługuje w następujących przypadkach:

1. jeżeli małżeństwo nie trwało przynajmniej 6 miesięcy, z wyjątkiem przypadku, gdy przyczyną śmierci ubezpieczonego (wypadek w zatrudnieniu, choroba zawodowa lub inna przyczyna) — nastąpiła po zawarciu małżeństwa,
2. jeżeli w chwili śmierci małżonka małżeństwo było sądowo rozwiązane lub z winy wdowy sądowo rozdzielone i 3. w razie stwierdzenia prawomocnym wyrokiem karno-sądowym rozmyślnego działania lub współdziałania wdowy w spowodowaniu śmierci ubezpieczonego małżonka.

REZOLUCJE

uchwalone na Zjeździe Okręgowym Zw. Tow. Kupieckich na Pomorzu, odbyłym w Lubawie dnia 30 maja 1937 r.

1. W sprawach podatkowych Zjazd apeluje do Władz Skarbowych:

- a) aby, tak przy wymierzaniu podatków, jak i przy ściąganiu tychże, wzięły pod uwagę wyjątkowo ciężkie położenie kupiectwa,
- b) o niewykonywanie egzekucyj podatkowych w dni targowe,
- c) o zastosowanie się Urzędów Skarbowych do orzeczeń N.T.A. oraz do okólników Ministerstwa Skarbu, dotyczących ulg czy ułatwień dla podatników w dziedzinie podatkowej, zaraz po ich opublikowaniu,
- d) powiadamianie płatników, którzy wyrażą życzenie złożenia ustnych wyjaśnień przed Komisją Odwoławczą, o wysokości opłaty za wezwanie i terminie, w jakim opłata ta musi być wpłacona.

2. W sprawach koncesyj spirytus. i tytoniowych Zjazd wypowiada się przeciwko pomijaniu miejscowego kupiectwa przy udzielaniu koncesyj, które częstokroć przyznawane są osobom niefachowym, a nawet niemieszkałym w danej miejscowości.

Zjazd wypowiada się także przeciwko sprzedaży wódek monopolowych w butelkach 1/4 i 1/10 litra oraz domaga się uruchomienia więcej hurtowni, szczególnie w tych miastach, które jej nie posiadają, aby kupiectwo nie potrzebowało ponosić wydatków na sprowadzanie wyrobów monopol. z innych miast.

3. W sprawie badania żywności — Zjazd domaga się, aby kontrolerzy dokonywali funkcje swoje w obecności przedstawiciela miejscowej organizacji kupieckiej dalej branży, aby nie przeprowadzali kontroli w dni targowe i nie skierowywali doniesień do Władz Sądowych lecz Administracyjnych.

Zjazd domaga się pozbawienia ze względu na higienicznych wydania zakazu sprzedaży artykułów żywność-kolonialnych na targach.

4. W sprawach kolejowych — Zjazd domaga się budowy kolei na odcinku Rakowice-Jamielnik celem stworzenia połączenia magistrali Warszawa—Działdowo—Rakowice —Jamielnik —Gdynia, dla dogodniejszej komunikacji osobowej i towarowej.

Zjazd domaga się pozbawienia dogodniejszego połączenia kolejowego do Warszawy przez Zajęczkowo lubawskie — Iłowo i odwrotnie oraz do Torunia i Grudziądza przez Nowe Miasto lubawskie—Brodnica, a także przyspieszenia biegu pociągów osobowych na tychże liniach.

5. W sprawach pocztowych i telekomunikacyjnych Zjazd domaga się sprawniejszej obsługi telefonicznej i przedłużenia służby telefonicznej do godziny 24-tej.

6. W sprawie handlu domokrajnego — Zjazd wskazuje na coraz większe szkody, wynikające dla kupiectwa wskutek uprawniania handlu domokrajnego a także i dla Skarbu Państwa wskutek nieuchwytności pod względem podatkowym obrotów towarowych, dokonywanych przez domokrajców.

Równocześnie Zjazd domaga się zabronienia wykonywania handlu domokrajn. przez mniejszości narodowe w pasie granicznym oraz zabronienia kupcom mniejszości narodowej osiedlenia się w pasie granicznym, a to ze wzgl. bezpieczeństwa państwowego.

7. W sprawach nieuczciwej konkurencji — Zjazd domaga się wydania jaknajprędzej Ustawy o nieuczciwej konkurencji, która wzięłaby w obowiązek prawną uczciwe kupiectwo.

8. W sprawach Samorządu Miejskiego — Zjazd domaga się obniżenia opłat za światło i siłę elektryczną.

Zjazd domaga się także upaństwowienia Gimnazjum Miejskiego w Lubawie oraz przeznaczenia obszernego gmachu poseminaryjnego na inne cele państwowe, aby gmach ten nie stał pustym i nie niszczył się.

9. W sprawach Organizacyjnych — Zjazd apeluje do całego chrześcijańskiego kupiectwa w tut. okręgu, dotąd niezrzeszonego w organizacjach Związku Tow. Kupieckich na Pomorzcu, aby nie stało na uboczu, lecz wstąpiwszy w szeregi, wspólnym wysiłkiem kształtowało swoją przyszłość, zagrożoną przez wciskające się na ziemie nasze coraz bardziej wschodnie metody handlu, obce naszemu pojęciu i kulturze.

Za 2 mil. zł. szyn kupuje Brazylię w Polsce.

Huta „Piłsudski“ wykonykuje obecnie zamówienie na szyny kolejowe dla Brazylii. Wartość zamówienia wynosi 2 mil. zł.

Kronika.

Nowe Miasto, dnia 7 czerwca 1937 r

Poniedziałek Roberta
Wtorek Medarda biskupa
Środa Felicjana

Słońca: wschód o godz. 3.16 zachód o godz. 19.29

Z miasta i powiatu.

Baczność Pszczelarze!

Nowe Miasto. Posiedzenie czerwcowe odbędzie się we wtorek, dn. 15 bm. o godz. 13 w lokalu Tow. Czyt. Lud. przy ulicy Środkowej, na które zaprasza się wszystkich członków. Poza tem podaje się do wiadomości, iż do tego samego dnia p. skarbnik Wardowski przyjmuje wosk w celu wysłania go do zamiany na sztuczną wędzę, ponieważ w sprawie zakupu własnej prasy wędz. są znane pewne poważne trudności. Zarząd.

Wycieczka do Liskowa.

Towarzystwo Rolnicze Powiatowe komunikuje Kółkom Rolniczym że, zgłoszenia najwycieczkę do Liskowa zostały przedłożone do dnia 10 czerwca 1937 r.

Na wycieczkę tą powinno każde Kółko rolnicze obowiązkowo wysłać co najmniej 1 delegata na wystawę „Praca i Kultura Wsi w Liskowie“.

Wystawa Praca i Kultura Wsi w Liskowie obejmuje wszelkie działy, które obrazują przejawy życia wsi polskiej, jej pracę i kulturę, dla tego też obowiązkiem naszym jest zapoznać się z tą pracą i na swoim terenie starać się doprowadzić wieś polską do tego samego poziomu.

Koszt wycieczki jest minimalny, gdyż przy 75 proc. niższej kolejowej wyniesie około 15,— zł (wraz z utrzymaniem i naczegami).

Termin wyjazdu podany będzie w najbliższych dniach, gdyż wycieczka wyruszy pomiędzy 13-tym a 19-tym czerwca 1937 r.

Kółka Rolnicze dołożą starań żeby ze swojego środowiska jak najwięcej delegatów wysłali.

Dalsze ofiary na samolot L.O.P.P. złożyli:

- Gimnazjum miejsc. koeduk. — Lubawa 45,— zł
- Zw. Naucz. Pols. Ognisko — Łąkorz 10,— zł
- Klub Tenisowy — Nowe Miasto Lub. 10,— zł
- Polic. Kl. Sport „Drwęca“ Nowe Miasto 8.20 zł
- Kółko Rolnicze — Kazanice 7,— zł
- Sędziowie i urzędnicy Sądu Gr. N. Miasto 6.10 zł
- Rodzina Rezerwistów — Nowe Miasto 6,— zł
- Kółko Rolnicze — Czerlin 6,— zł
- Zjedn. Kolejowców Pols. Oddz. N. Miasto 6,— zł
- Ochotnicza Straż Pożarna — Kurzętnik 6,— zł
- Ochotnicza Straż Pożarna — Łąkorz 6,— zł
- Kat. Stow. Młodzieży Męskiej — Złotowo 6,— zł
- Kat. Stow. Młodzieży Męskiej — Ostrowite 5,— zł
- Uczniowie publ. szkoły pow. Biellec 4,— zł

Ofiarodawcom Zarząd Obwodu składa serdeczne podziękowanie, szczególnie zaś uczniom szkoły powszechnej w Biellech, którzy swym skromnym lecz szczerym darem, ofiarowanym z gorącej miłości Ojczyzny, pragną się przyczynić do stworzenia potężnej naszej armii powietrznej. Oby przykład ich znalazł licznych naśladowców w społeczeństwie lubawskim.

Śmiertelne postrzelenie na zabawie.

Kurzętnik. Wczorajszej nocy (niezłaz) w czasie odbywającej się zabawy w lesie rolnika Siemianowskiego w Kurzętniku w t. zw. „ciemniku“ urządzonej przez miejscową Ochotniczą Straż Pożarną został postrzelony z rewolweru w brzuch 17-letni Patalon Jan z Kurzętnika przez niej. Nadolnego Zygmunta z Nowego Miasta. Sprawę postrzelenia aresztowano i osadzono w areszcie w Nowym Mieście, ofiarę jego zaś przewieziono karetką P.C.K. do szpitala Pow. w Brodnicy, gdzie dokonano operacji. Stan ранego jest bardzo groźny. Jak wynika z wstępnych dochodzeń, tłem zajścia było współzawodnictwo o względy pewnej dziewczyny.

Plon „Daru Narodowego 3 Maja TCL.“

Lubawa. By zbiórka na „Dar Narodowy 3 Maja TCL.“ wypadła w bież. roku jak najkorzystniej, by zebrać fundusze na rozwinięcie działalności oświatowej w kołach wiejskich TCL. zorganizowaliśmy w dniu 3 Maja szereg imprez, które zasiliłyby nasze szczupłe fundusze na tak konieczne i naglące potrzeby, jak zakup książek do bibliotek lubawskiej oraz okręgu wiejskiego, założeniu nowych placówek, zorganizowaniu kunsu dla bibliotekarek, założeniu świetlicy w Lubawie itp.

Okręg wiejski, w zrozumieniu naszego wysiłku w krzewieniu oświaty, chcąc nam przysiąc z pomocą finansową, zorganizował również kwestę i rozprzedaż nalepek iluminacyjnych na terenie swej działalności, tak, że bilans zbiórki w dniu 3-go maja jest nast.:

Lubawa — dochód	zł 205.26
Grodziszno „	30.24
Złotowo „	22.10
Grabowo „	14.50
Samplawa „	13.40
Prątnica „	5.83
Kazanice „	3.10
Targowisko „	1.50
razem	zł 298.93
rozchód na pochód propagand.	118.80
	180.13

Tym wszystkim, którzy przyczynili się swą bezinteresowną współpracą do zbiórki na „Dar Narodowy 3-go Maja“ składamy tą drogą serdeczne „Bóg zapłać“.

Okręg. Zarząd TCL. w Lubawie.

Dur brzuszny.

Lubawa. Prawie już dwa miesiące grasuje na terenie naszego miasta dur brzuszny, czyli tyfus. Niebezpieczna ta epidemia pochłonęła już sporo ofiar, a dużo mieszkańców, którzy zapadli również na tyfus, choruje w miejscowym szpitalu św. Jerzego. Podobno przyczyną tej epidemii jest woda, w którą zaopatrują nasze miasto źródła znajdujące się daleko od niego, a które są ujęte w specjalne studnie i instalacją rur wodociągowych. Najprawdopodobniejszą zaś przyczyną tej często powtarzającej się epidemii jest zapewne brak kanalizacji w naszym mieście. W związku z tym nasze władze administracyjne wydały ostre rozporządzenia ochronne do ogółu obywateli, żeby zapobiedz rozszerzeniu się nadal epidemii. Zarządzenia te, podpisane przez naszego burmistrza p. Wojciechowskiego, od dłuższego czasu widnieją porożlepiane na murach wszystkich ulic naszego grodu. Również lekarze nasi przeprowadzają szczepienia ochronne przeciw tyfusowi, z których powinni we własnym interesie skorzystać wszyscy mieszkańcy Lubawy. Wszak wiadomo chyba wszystkim, że szczepienie ochronne przeciw panującemu tyfusowi przeprowadzają nasi lekarze zupełnie darmo!

Oświadczenie.

Niniejszem oświadczam, że nie należę do Związku Zawodowo Rolników (Wasielewskiego) i że podpisu na odezwę w sprawie zwołania zebrania w Nowym Mieście nie dawałem.

Do Związku Zawodowo Rolników nie należę i nie mam zamiaru wstąpić i nie chcę mieć ze Związkiem tym nic wspólnego.

Na odezwę podpisano mnie samowolnie i bez mojej wiedzy i zgody.

Tylcia, dnia 4 czerwca 1937 r.

(—) Ludwik Czacharowski.

Z Urzędu Stanu Cywilnego w Lubawie za czas od 1 kwietnia do 1 czerwca 1937 r.

Urodzenia: Władysław Wielgomas, rolnik s. Edward, Adam Bronisław Mejka, rolnik s. Ryszard. Anasztazy Jakielski, pomocnik handlowy s. Zbigniew. Alojzy Ankiewicz, rolnik c. Barbara. Antoni Ojdowski, rolnik c. Halina, Wiktorja. Jan Jankowski, rolnik s. Adam. Alojzy Pankiewicz, rolnik s. Edwin. Alojzy Jan Dreszler, rolnik s. Stefan, Adam. Józef Borkowski, rolnik c. Teresa. Józef Krause, czeladnik ślusarski c. Stanisława. Antoni Empel, mistrz rzeźnicki c. Zofia, Janina. Ryszard Jagusch, mistrz bednarski c. Chrysta, Barbara. Eryk Otton Schweiß, kupiec c. Sigit, Isolde. Jan Tesmer, rolnik c. Jadwiga, Janina. Władysław Jankowski, woźny Szkoły Powsz. s. Czesław. Antoni Mazanowski, rolnik s. Stanisław. Zbigniew Kanownik, urzędnik kolejowy c. Bożena, Maria. Prócz tych 4 urodzenia nieślubne, w tym jedno nieżywe.

Zgony: Helena Sałacina, z domu Radziwińska (lat 26) Adam Nowakowski (lat 65) Wilhelmina Salewska (lat 67) Zbigniew, Jan Jakielski (9 dni), Teresa Halberska (10 miesięcy), Anna Licznarska, z domu Wyżlic (lat 75) Zygmunt Piotrowicz (2 miesiące) Marianna Zedlewska, z Gorzkich (lat 52), Karolina Łodziak (lat 74), Hieronim Czaplinski (lat 33), Halina Napierska (3 miesiące), Klara Jakielska, z domu Roznerska (lat 22), Julianna Reńska, z domu Banacka (lat 64), Franciszek Krzyżopolski (lat 71).

Zawarli związki małżeńskie: Franciszek Łątkowski, robotnik kawaler z panną Franciszką Dobrowską, Leon Krause, czeladnik stolarski kawaler z panną Jadwigą Sendwicką, Paweł Langowski, urzędnik magistratu kawaler z panną Gertrudą Jabłońska, Adam Kossowski, robotnik wdowiec z wdową Joanną Zarembową, Stefan Olszewski, mistrz szewski wdowiec z wdową Katarzyną Gross.

Z dalszych stron.

Rabunek za białego dnia.

Okradli restauratora pod groźbą rewolweru.

Kościerzyna. Iście podstępny napad rabunkowy dopuścili się onegdaj dwaj nieznanymi osobnicy we wsi Olpuch pow. kościerskiego. Do znajdującej się tam restauracji kupca Brunona Podolskiego przybyli o godz. 10 rano dwaj jegomości, wyglądający na podróżujących. Zajawszy miejsce przy stoliku w sąsiednim pokoju nawiazali z gospodarzem rozmowę i interesach handlowych, co nie obešlo się bez wydania wódki. Poszło tego kilkanaście „kolejek“. Rozmowa, będąca właściwie pijatyką, bo i gospodarz również się odważniał gościom, przeczynała się do godz. 16-ej to jest do czasu kiedy gospodarz solidnie spojony alkoholem osunął się bezwładny na ziemię.

Na to tylko czekali nieznajomi, udający również pijanych. Szybko podnieśli się od stołów i jeden wyciągnął rewolwer, steryzował nim żonę Podolskiego gdy drugi począł przeszukiwać skład i mieszkanie. — Łupem rabusiów padło 190 zł ukrytych w łóżku pod poduszką i 15 zł z kasy składu. Po rabunku osobnicy ci wsiedli na rowery i odjechali przez nikogo nie zatrzymani.

Na wszczęty alarm policja wdrożyła pościg. Nie wykluczone, iż są to ci sami, którzy dzień przed tym postrzelili w Stobnie policjanta Gałę. Według podanego przez Podolską ich rysopisu, liczą oni od lat 25 do 31. Jeden z nich blondyn, wysoki bez zarostu i z blizną na brodzie, ubrany jest w granatowe spodnie i zielonkawą marynarkę, drugi jest również wysoki, szary, w krótkich siwych spodniach i takich półczochach, w czapce cyklistowskiej z lakierowanym daszkiem.

Bandyci postrzelili pod Tucholą policjanta.

W nocy z wtorku na drodze patrol policyjny w okolicy wsi Stobno (pow. tochołskiego) natknął się na trzech podejrzanych osobników. Gdy patrol zamierzał ich wylegitymować wszyscy trzej zaczęli uciekać, ostrzelując się. Jedna z kul ugodziła w ramię posterunkowego Gałę z Tucholi, raniąc go poważnie.

Opreszkowie mimo strzałów oddanych przez patrol zdołali zbiec w kierunku powiatu chojnickiego. Osobników tych widziano poprzednio wędrujących się wraz z rowerami po powiecie tochołskim. Policja podjęła energiczny pościg.

Rannego post. Gałę odstawiono do szpitala w Tucholi, gdzie podano go operacji. Rana nie jest zagrażająca życiu i nie budzi poważnych obaw.

13-te statystyczne miasto w Polsce.

Do Gdyni przybył delegat głównego urzędu statystycznego, który stwierdził urzędowo, że liczba ludności w Gdyni w dniu 1 maja br. wynosiła 100 — 105.000 osób. Gdynia przeszła więc do kategorii miast polskich, liczących powyżej 100.000 mieszkańców.

Dotychczas ludność powyżej stu tysięcy mieszkańców posiadały miasta: Warszawa, Łódź, Lwów, Poznań, Kraków, Wilno, Katowice, Częstochowa, Bydgoszcz, Sosnowiec, Lublin i Chorzów. Gdynia zatem jest trzynastym z rzędu co do liczby mieszkańców miastem w Polsce.

Program Święta Morza w Gdyni.

Święto Morza w Gdyni rozpocznie się 28 czerwca w godzinach popołudniowych. W dniu tym nastąpi złożenie wieńca na grobie gen. Orlicz-Dreszera oraz zapalenie zniczów na cypelu Helu i mogile gen. Dreszera.

Właściwe uroczystości rozpoczną się najszybciej w godzinach rannych odegraniem poboudek Przedpołudniem w basenie Prezydenta i na dziedzi ustawiają się okręty wojenne marynarki, statki handlowe, holowniki, kutry rybackie, a na nabrzeżu wojsko i organizacje społeczne.

O godz. 10 na nabrzeże przybędzie Pan Prezydent R. P. Przed ołtarzem polowym ks. biskup morski Okoniewski odprawi uroczyste nabożeństwo i po kazaniu udzieli błogosławieństwa dla floty i całego taboru morskiego.

Po nabożeństwie P. Prezydent R. P. przejdzie na pokład ORP. „Gromu“, skąd wygłosi przemówienie przez radio. Następnie L. M. i K. wręczy komendantowi „Gromu“ banderę która zostanie wciągnięta na maszt.

Wszystkie jednostki morskie wezmą następnie udział w rewii którą przyjmie P. Prezydent z pokładu „Gromu“. Po rewii odbędzie się przed P. Prezydentem R. P. defilada wojskowa i organizacji P. W.

Do Katowic jężdża na zlot 50 tys. sokołów.

W Katowicach obradował ostatnio komitet organizacyjny zlotu sokołów który odbędzie się tam w najbliższych tygodniach.

Zlot zapowiada się okazale. Weźmie w nim udział 40 do 50 tysięcy sokołów. Przewidziany jest masowy zjazd mieszkańców z różnych miast polskich. 32 pociągi przewiozą uczestników zlotu, nie licząc przeszło 100 pociągów popularnych, które przybędą do Katowic.

Na zlot zapowiedzieli swoje przybycie przedstawiciele sokolstwa polskiego z Czechosłowacji, Niemiec, Rumunii, Stanów Zjednoczonych A. P., a także z Chin, skąd przybędzie delegacja w liczbie 50 sokołów w chińskich strojach sokolich, przywoząc z sobą list z pozdrowieniami dla Polski od Złotego Smoka. Skupisko zlotowe odbędzie się na torze wysięgowym na Brynowie, gdzie odprawiona zostanie msza polowa. Po nabożeństwie przez ulice miasta przejdzie olbrzymi pochód. Na placu Marszałka Piłsudskiego odbędą się ćwiczenia o palmę największej sprawności.

Protektorem zlotu jest, jak wiadomo Pan Marszałek Smigły-Rydz.

Najpilniejsze potrzeby rzemiosła przedmiotem obrad w Min. Przemysłu i Handlu.

WARSZAWA. W dniu 3 bm. odbyła się w Ministerstwie Przemysłu i Handlu konferencja poświęcona rozważaniu najpilniejszych potrzeb rzemiosła ze szczególnym uwzględnieniem spraw cechów, zagadnień związanych z organizacją nauki w rzemiośle, spraw kredytowych rzemiosła oraz omówieniu ogólnych postulatów rzemiosła.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele wszystkich Izb Rzemieślniczych oraz szereg działaczy rzemieślniczych.

Zagajając konferencję wicemin. dr. Rose (w zastępstwie chorego min. Romana) zaznaczył że kwestie rzemieślnicze w programie prac ministerstwa muszą zająć na najbliższy okres jedno z pierwszych miejsc.

Po przemówieniu p. wicemin. Rosego, został wygłoszony szereg referatów po których wyłoniła się obszerna dyskusja. W wyniku obrad powołano komisję której zadaniem będzie dalsze opracowanie tematów omawianych na konferencji.

Król Karol w Łazienkach

zamieszka w czasie wizyty w Warszawie.

Oczekiwany w końcu bm. w stolicy Polski król Rumunii, Karol II zamieszka — jak dowiadujemy się — w pałacu Stanisława Augusta w Łazienkach.

Dla dostojnego gościa przygotowany jest ten sam apartament, w którym mieszkali jego rodzice w czasie swej wizyty w Warszawie w roku 1924.

Pokoje królewskie urządzone będą na I piętrze. Parter oddany zostanie do dyspozycji świty króla Karola.

Remont pałacu rozpoczęto przed kilkoma dniami.

Wręczenie orderu Jugosłowiańskiego Marszałkowi Smigłemu-Rydzowi

P. marszałek Smigły-Rydz przyjął w Generalnym Inspektoracie posta jugosłowiańskiego p. Gnisogono, który w imieniu króla jugosłowiańskiego wręczył Mu insygnia wielkiej wstęgi jugosłowiańskiego orderu Białego Orła.

B. król Edward VIII nie żałuje tego że abdykował.

LONDYN. Korespondent „Daily Express“ odbył w ostatnim czasie kilkakrotnie dłuższe rozmowy z ekskrólem Edwardem VIII i na podstawie tych rozmów stwierdza, że b. władca Imperium brytyjskiego nie żałuje ani przez chwilę tego iż abdykował. Król Windsor stoi stale na tym samym stanowisku które podkreślił w swej abdykacyjnej mowie, wygłoszonej przez radio do narodu angielskiego. Jak wiadomo, oświadczył on wówczas kategorycznie, iż nie czuje się zdolnym do dźwignia ciężkich zadań królewskich bez wsparcia i pomocy kobiety którą kocha.

Najboleśniej dotknął ekskróla zarzut czyniony mu przez niektórych krytyków jego postąpienia, zarzut, iż nigdy wogóle nie pragnął być królem i że chwycił się tylko pierwszej lepszej okazji, aby zrzucić z siebie godność monarchy. Wiele przykrości sprawiło również b. królowi Edwardowi VIII zachowanie się różnych ludzi, którzy za czasów jego panowania podawali się za najgorętszych przyjaciół i wielbicieli, po abdykacji zaś opuścili go sromotnie.

Niemal codziennie od chwili zrezygnowania z tronu książę Windsor otrzymywał listy anonimowe w których poddawano ostrej krytyce fakt jego abdykacji. W końcu uskarżał się książę Windsor przed korespondentem „Daily Express“ na istną powódź książek i artykułów w gazetach i w czasopiśmie, w których motywy jego postępowania zostały zupełnie wypaczone, przekręcone i niezrozumiane.

Wedle oświadczenia korespondenta „Daily Express“ książę Windsor czuje się niesłychanie szczęśliwy. Jego zdrowie nie było nigdy lepsze, aniżeli obecnie; b. monarcha nie stracił też nic ze swego przysławionego wdzięku i młodzieńczej wesołości.

Omali nie drugi Brześć!

W Sosnowcu miało miejsce zajście, które żywo przypomina krwawy mord na osobie policjanta w Brześciu. „Bohaterem“ jego jest 19-letni żyd Mordka Szuimer, znany przemysłnik z Sosnowca.

Do mieszkania jego przybył strażnik graniczny, chcąc przeprowadzić rewizję, gdyż miał wiadomość, iż Szuimer ukrywa przemysłny towar. Jak wiadomo, na terenach przygranicznych na Górnym Śląsku żydzi prowadzą całą akcję przemytu. Będąc jednakże z natury „narodem łchórzliwym“, angażują bezrobotnych, którzy prowadzą całą robotę techniczną przemytu, oddając towary do sprzedaży żydowi.

Żyd nie chciał za żadną cenę dopuścić do rewizji. A gdy mimo to strażnik przystąpił do wykonywania swego obowiązku, Szuimer porwał ostro ebiński nóż i rzucił się na strażnika, usiłując go przebić. Między strażnikiem a żydem wywiązała się walka, przy czym Szuimer został pokonany i rozbrojony, mimo to pokaleczył jednak lekko strażnika.

Wezwana policja aresztowała żydowskiego opryszka, oddając go w ręce władz sądowych. Dalsze śledztwo prowadzi prokuratura. Wiadomość o zajściu wywołała zrozumiałe wrażenie.

Zabił dla 2 zł.

Na drodze we wsi Ciche w pow. nowotańskim doszło do sprzeczki między 25-letnim Janem Landą a jego znajomym Janem Gądkiem. Landa pożyczył Gądkowi swego czasu 2 złote i na tem tle doszło do sprzeczki, w czasie której Landa pchnął Gądkę nożem w pierś. Gądek zmarł wskutek upływu krwi.

Zabójca zbiegł, a władze policyjne zawiadomione o wypadku wszczęły za nim energiczne poszukiwania.

Dach runął na pogrążoną we śnie rodzinę.

KATOWICE. Wczorajszej nocy zdarzyła się w Frydku (pow. pszczyński) niezwykle katastrofa. Z nieustalonej bliżej przyczyny zawaliło się sklepienie i sufit w parterowym domu Jana Mansla, grzebiąc pod gruzami śpiących mieszkańców, żonę Mansla oraz 4-ro dzieci w wieku od lat 10 do 9 miesięcy.

Spadające z walącego się pułapu cegły zabiły 4-letnią Marię Mansłównę, poraniły ciężko 6-let. Cecylię którą przewieziono do szpitala. Pozostałe dzieci uległy lżejszym obrażeniom. Zagrożony dom ewakuowano.

Pożar na M/S „Batory“ ugaszony przez załogę na pełnym oceanie.

Na statku m/s „Batory“ znajdującym się w drodze z Gdyni do Nowego Jorku, powstał w dniu 3 bm. pożar w maszynowni.

Załoga ugasiła pożar wykorzystując nowoczesne urządzenia przeciwpożarowe, zainstalowane na statku. Wypadku z ludźmi nie było.

M/s „Batory“ kontynuuje podróż do Nowego Jorku.

Wypadek zdarzył się na Oceanie Atlantyckim, gdy statek znajdował się w odległości około 120 mil morskich od przylądka Cape Race i 960 mil morskich od Nowego Jorku, tj. na szerokości geograficznej 44 st. 58 min. i długości 54 st. 40 min.

Z pomocą „Batoremu“ pospieszył znajdujący się w pobliżu okręt m/s „Piłsudski“, który odbywał podróż powrotną z Nowego Jorku do Gdyni. Pomoc okazała się już niepotrzebna.

M/s „Batory“ przybędzie do Nowego Jorku 6 czerwca z nieznacznym opóźnieniem.

Wielka montownia samochodów ma powstać w Bydgoszczy.

BYDGOSZCZ. Na ostatnim plenarnym zebraniu Pomorskiego Towarzystwa Fabrykantów w Bydgoszczy, kupiec bydgoski p. Otton Kuczora (ul. 20 Stycznia 22) oświadczył, że dysponując kapitałem dwóch milionów złotych zamierza poczynić starania o zezwolenie na budowę w Bydgoszczy lub w najbliższej okolicy montowni samochodów.

Będąc w kontakcie z zagranicznymi konstruktorami p. Kuczora zamierza budować typ tanich samochodów których cena wahałaby się w granicy 2000 do 3000 zł.

Miasto Bydgoszcz skłonne jest udzielić pod fabrykę odpowiednich terenów. Fabryka zatrudni na początek około 300 robotników.

12 zabitych — 12 rannych przez ciężarowy samochód

BUDAPESZT. W pobliżu Budapesztu wydarzyła się straszna katastrofa pociągająca za sobą 24 ofiary.

Jadący z namierną szybkością samochód ciężarowy wpadł z całym rozpędem na grupę robotników.

Skutki wypadku były okropne.

Dwunastu robotników poniosło śmierć na miejscu, 12 zaś odniosło tak ciężkie rany, że większości z nich nie da się prawdopodobnie utrzymać przy życiu.

Szofer ujrzawszy tragiczne skutki wypadku pod wpływem rozpaczę popełnił samobójstwo.

PROGRAM RADIOWY.

Warszawa — wtorek 8. VI.

6.30—8.00	Audycja poranna
11.30	Audycja dla szkół
12.03	Dziennik południowy
12.15	Skrzynka rolnicza
12.25	Koncert orkiestry dętej
15.45	Wiadomości gospodarcze
16.00	Audycja dla dzieci — Rozwiązanie zagadki
16.25	Sonata b-moll
16.50	Dwa miliony metrów — pogadanka
17.05	Muzyka z płyt
17.50	Aktualna pogadanka turystyczna
18.15	Utwory Józefa Bece — płyty
19.00	Koncert życzeń — skecz
19.15	Polskie pieśni regionalne
19.35	Jak Centralne Archiwum Fonograficzne stara się ratować piśmi ludową — pogadanka
20.00	Transmisja z Wawelu
21.40	Jazda z Ziurdanką — humoreska
21.55	Muzyka taneczna — płyty
22.50	Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego
22.00	Muzyka taneczna z kawiarni Cafe-Club

Warszawa — środa 9. VI.

6.15	Audycja poranna
11.30	Audycja dla szkół
12.03	Dziennik poranny
12.15	Hodowla trzody a eksport — pogadanka
12.25	Koncert Orkiestry Wileńskiej
15.45	Wiadomości gospodarcze
16.00	Gawęda o rodzinie poetów
16.15	Koncert rozrywkowy
16.45	Rokitna — odczyt
17.00	Koncert solistów
17.50	Nowoczesna książka — pogadanka
18.00	Chwila Biura Studiów
18.15	Lekkie piosenki włoskie — płyty
19.00	Płyty dla znawców
20.00	Koncert muzyki lekkiej
20.45	Dziennik wieczorny
21.00	Koncert chopinowski
21.45	Jazda z Ziurdanką — humoreska
22.50	Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego
23.00	Dwa skecze: a) W sądzie i b) Straszny emeryt
23.15	Muzyka taneczna

GIEŁDA ZBOŻOWA

Poznań, 4. VI. Bydgoszcz, 4. VI.

Zyto	24.60—25.00	25.00—25.25
Pszonica	29.75—30.00	29.50—30.00
Jęczmień browarowy	25.25—26.25	24.00—25.70
Owies	22.50—23.00	23.00—23.50
Łubin niebieski	12.75—13.25	11.50—12.00
Łubin złoty	15.75—16.25	12.50—13.50
Mak niebieski	64.00—68.00	61.00—64.00
Rzepak zimowy	46.00—47.00	46.00—47.00
Rzepak	—	42.00—44.00
Seradela	—	16.00—18.00

Redaktor odpowiedzialny i wydawca
Antoni Miłoszewski — Nowe Miasto nad Drwęcą.

TRZASKI, EVERTA I MICHAŁSKIEGO WYDAWNICTWA

ENCYKLOPEDYCZNE

ENCYKLOPEDIA ILUSTROWANA
w 5 tomach, opracowana pod red. Dra St. Lama. Omawia 100.000 pojęć i zawiera 3.000 ilustracji, 2.000 tablic i map wielobarwnych

ENCYKLOPEDIA POWSZECHNA
w 2 tomach, z 526 ilustracjami na 47 tablicach, objętość 2,508 szpalt druku

ENCYKLOPEDIA DLA WSZYSTKICH
w 1 tomie, stron 902; objaśnia 40.000 pojęć w 750.000-ach słów; 9.000 ilustracji na 64 tablicach

LEKSYKON ILUSTROWANY
w 1 tomie, od A—Z, zawierający 250.000 wierszy druku (2.646 szpalt), 4.200 ilustracji, 68 map.

ENCYKLOPEDIA XX WIEKU
w 1 tomie, 1000 stron, 1000 ilustracji, portrety mapy. Supplement 5-tom. „Encykl. ilustrowanej“.

ENCYKLOPEDIA STAROPOLSKA
w opracowaniu prof. Aleksandra Brücknera. Zawiera ok. 1.000 stron druku i blisko 4.000 ilustr.

Nabywać można na raty miesięczne.

KSIĘGARNIA WYDAWNICZA

Trzaska, Evert i Michałski Sp. Akc. Warszawa
Krakowskie Przedmieście 13.

Zlecenia na wszystkie wydawnictwa
wyżej wymienionej księgarni przyjmuje firma

B. MIŁOSZEWSKI — Nowe Miasto Lubawskie.

Dachówki

cementowe dwufalcówki
najkorzystniej
kupić można

w firmie: **JÓZEF MÜLLER**

Wytwórnia Dachówek Cementowych

Nowe Miasto, Aleje — naprzeciw Cement. Powiat.

Prace foto-amatorskie

jak wywołanie filmów
i klisz oraz odbitek
wykonuje fachowo

F. Lubowiecki, Nowe Miasto
Filia LUBAWA.

Również udziela się porad
fachowych bezpłatnie.

Prima kiszono

ogórki

poleca

B. Jankowski
Nowe Miasto — Rynek 26

Sekretarz majątności

pragnie znajomości
z przystojną panną 20
do 30 lat celem wspól-
nego spędzenia wolnych
chwil.

Oferty z fotografią
pod „Miłość“ do adm.
„Gosu Lub.“

Zaproszenia

uwiadomienia ślubne

wykonuje najtaniej,
najprędzej i solidnie

Drukarnia B. Miłoszewski
Nowe Miasto Lubawskie

Rynek 19

Telefon 59.

Samochód

osobowy do wynajęcia
o każdej porze dnia.

E. ACHELIUS,
Nowe Miasto

ul. Kościuszki 18 (dom p.
mec. Domagały) telefon 93.

2 pokoje

umeblowane poszukuje
od 1 lipca rb, urzędnik.
Zgłośz. do admin.

Lisica z 5-ma młodymi
tanio na sprzedaż.

Wiadomości w adm.
„Głosu Lubawskiego“.

